

PANDEMIE BYLA JAKO STOLETÁ VODA. Museli jsme reagovat ze dne na den

Letošní jaro bylo pro Charitu jedním z nejnáročnějších období v její novodobé historii. Namísto úvodníku přinášíme rozhovor s ředitelem Arcidiecézní charity Praha JAROSLAVEM NĚMCEM. Pandemie srovnává se stoletou povodní.

✿ Jak ovlivnil koronavirus činnost Charity?

Bylo by to na dlouhé povídání. Pokusím se odpovědět stručně. Stejně jako při stoleté povodni v roce 2002 jsme museli rea-

Arcidiecézní charita Praha spolu s Charitami v regionech rozšířila během pandemie koronaviru svoji činnost o nové služby a projekty.

govat rychle. Ze dne na den. Opatření se dotklo všech našich sociálních služeb. Navíc se na nás obraceli lidé, kteří Charitu nikdy předtím nepotřebovali. Psali nám samoživitelky, lidé,

kterí přišli o práci, živnostníci. Bez příjmů se ocitlo množství lidí, kterým jsme dávali jídlo a finanční pomoc. Zároveň se zvedla velká vlna solidarity.

Říjnový BENEFIČNÍ KONCERT se z důvodu pandemie koronaviru NEBUDE KONAT

Mrzí nás, že musíme oznámit zrušení říjnového benefičního koncertu, který má v Arcidiecézní charitě Praha tradici

již od roku 1991. Během benefice se shromáždí 1 200 osob a jakékoli vládní omezení hromadných akcí kvůli šíření ko-

ronaviru, které lze na podzim s největší pravděpodobností očekávat, by znemožnilo koncert uskutečnit.

Máte-li zájem podpořit účel koncertu – provoz České nemocnice sv. Karla Lwagy v Ugandě, můžete zaslat váš dar na sbírkový účet 749126/5500. Děkujeme!

Indie je jednou z nejpostiženějších zemí světa. Koronavirem je nakaženo přes půl milionu lidí. Charita pomáhala rodinám „adoptovaných“ dětí, které ztratily zdroj příjmu.

➤ Lidé darovali ochranné prostředky a přispívali do sbírek jak na pomoc u nás, tak v zahraničí. Za to bych chtěl všem moc poděkovat.

“ *„Obraceli se na nás lidé, kteří Charitu nikdy předtím nepotřebovali.“*

✿ Na začátku nouzového stavu se v médiích vyzdihovala práce určitých profesí, jejichž služba je nepostradatelná. Sociální pracovníci mezi nimi nebyli.

Ano, to svědčí o tom, že je sociální práce u nás zatím nedocenená. Přitom sociální služby využívají statisíce lidí, kteří jsou na jejich pomoci závislí. Pracovníci v domovech pro seniory či pro lidi s postižením, v azylových domech, v noclehárnách, v pečovatelské službě a osobní asistenci – ti všichni stáli v první linii.

Ti všichni museli pokračovat ve své práci, protože zajišťují nepostradatelnou péči. Školy a většinu obchodů můžete na pár týdnů zavřít. Domov pro seniory nikoli. Stejně tak je nepředstavitelné zastavit práci pečovatelek, které zajišťují nákupy seniorům v domácnostech, pomáhají jim s hygienou a péčí o domácnost. Podobné je to i u dalších sociálních služeb.

“ *„Školy a většinu obchodů můžete na pár týdnů zavřít. Domov pro seniory nikoli.“*

✿ Zmínil jste pomoc v zahraničí. I té se Charita během nouzového stavu věnovala.

Za posledních 20 let jsem se obrátil osobním dopisem k dárcům, kteří podporují naše zahraniční projekty, pouze

dvakrát. Poprvé, když vážně onemocněla sestra Maria Goretti v Indii a záchranná operace vyžadovala nemalé finanční náklady. Podruhé nyní během pandemie koronaviru. Měli jsme skutečně strach, jak se situace v rozvojových zemích vyvine. Chtěli jsme být připraveni a díky štědrosti dárců se to podařilo.

Rozvojové země jsou daleko zranitelnější. Nemají dobré zdravotnictví. Masy chudých lidí jsou závislé na denním příjmu z námezdní práce. V Indii způsobila plošná karanténa téměř humanitární krizi, než si vláda uvědomila vážnost situace a rozhodla o rozvolnění. Ve všech oblastech, kde působíme, jsme sociálně potřebným distribuovali potravinovou pomoc a ochranné prostředky. Lidem by jinak hrozil hlad.

✿ Jak jste nouzový stav prožíval vy osobně?

Bylo to období intenzivního pracovního nasazení. Děkuji všem pracovníkům, kteří nepodlehli strachu a pokračovali svědomitě ve své práci, často s ještě větším nasazením než obvykle, a to přes všechny překážky. Nebylo to lehké.

Osobně jsem zažil týdenní domácí karanténu. Setkal jsem se s otcem biskupem Karlem Herbstem pár dní předtím, než byl převezen do nemocnice. Díky Bohu zvládl těžší průběh nákazy a je nyní v pořádku.

Děkuji všem, kteří nám jakýmkoli způsobem pomáhali. Modlitbou. Povzbuzením. Dárem. Moc si toho vážíme.

ČESKÁ TENISOVÁ ŠPIČKA podpořila Arcidiecézní charitu Praha

Koncem května se v Praze odehrál charitativní turnaj O pohár prezidenta Českého tenisového svazu. Akce se účastnili nejlepší čeští tenisté a tenistky včetně Petry Kvitové či Jiřího Veselého. Hráči věnovali část startovního ve prospěch Arcidiecézní charity Praha.

Šek na částku 150 tisíc korun předal ředitel turnaje David Trunda a dvojnásobná wimbledonská vítězka Petra Kvitová. „Po více než dvouměsíční pauze se nejen Petra, ale i další hráči na turnaj moc těšili. Uvítali i charitativní rozměr akce,“ říká Karel Tejkal, mluvčí Petry Kvitové. „Jsem rád, že podpora

směřuje do Azylového domu Gloria. Zařízení pravidelně navštěvuji, setkal jsem se s rodinami, kterým pomáhá. Většina z nás si nedove-

de ani představit, v jak zoufalých situacích se matky ocitají a co pro ně zázemí v podobě Azylového domu Gloria znamená. ○

Penzion Charity OCENĚN

Penzion U sv. Kryštofa, který Arcidiecézní charita Praha provozuje v Praze 10, se v uplynulém roce zařadil mezi nejlépe hodnocená ubytovací zařízení serveru hotel.cz. Získaný Certifikát kvality pro rok 2020 je pro hosty jasnou známkou toho, že služby Pensionu U sv. Kryštofa jsou na vysoké úrovni. ○

NOVÁ sociálně a ekologicky ODPOVĚDNÁ kavárna

Charita Příbram otevřela nový sociální podnik – Kafe LesS. Ve Vile Obora na Dvořákově nábřeží v centru města najdete pod jednou střechou sociálně a ekologicky odpovědnou kavárnu a první příbramský bezobalový obchod.

„Jednou z našich myšlenek je vytvořit místo, kde se nikam nechvátá a kde si každý může dopřát tu svou chvilku klidu. To souvisí i s naším plánem zaměstnávat lidi s různým znevýhodněním, kteří budou potřebovat kapičku vaší trpělivosti,“

řiká o novém projektu Jiří Kala, ředitel Charity Příbram, který spolu s autorkou biokuchařek Hankou Zemanovou slavnostně přestřihl pásku nové kavárny. ○

Během NOUZOVÉHO stavu jsme dali zázemí LIDEM BEZ DOMOVA

Sestra RADIMA IVANČICOVÁ, metodička Arcidiecézní charity Praha, se angažuje v pomoci lidem bez střechy nad hlavou. Hovořili jsme s ní o období koronakrizy.

✿ Jak pandemie koronaviru zasáhla lidi bez přístřeší?

Opatření a karanténu pro ně nebylo jednoduché dodržovat prostě proto, že nemají domov. Jejich situace byla v Praze naštěstí řešena v různých nových humanitárních projektech. Na některých Arcidiecézní charita Praha spolupracovala.

✿ Jak se proměnila vaše pomoc?

Během nouzového stavu fungovaly bez přerušení naše sociální služby pro lidi bez domova včetně azylového domu, noclehárny a denního centra. Nově jsme otevřeli stanové městečko v Troji, kde bylo zajištěno nutné zázemí k několikátýdennímu pobytu včetně stravy, hygieny, sociálního kontaktu našich zku-

šených zaměstnanců. Pomáhali nám také dobrovolníci a medicí.

„Lidem bez domova pomáhalo v Praze několik nových humanitárních projektů.“

✿ Jaký bude mít podle vás pandemie vliv na společnost v následujících měsících?

Byli jsme svědky velkých gest a solidarity, ale i malichernosti a nepřejčnosti. A myslím, že se zhoršenou ekonomickou situací nastoupí určitá rozhádanost, kalkulování a rozdělenost. Buďte těžké období, najít stabilitu,

pevný bod a Boha. Je to výzva pro každého z nás.

„Myslete na nás v modlitbě.“

Velmi děkuji za práci svým kolegům, studentům, dobrovolníkům. Pracovali bez ohledu na únavu. Zaměstnanci Charity chtějí pomáhat a dělají to dobře a obětavě.

✿ Jak vás osobně tato zkušenost obohatila?

Znovu jsem si uvědomila, že je třeba brát každého vážně a v úctě, ať je to rodina, spolupracovník, dobrovolník, dodavatel, donátor nebo potřebný člověk. Tak to dělá i Bůh. On čeká, tvoří a buduje tým, že je. Bez ohledu na to zda je válka, epidemie, nebo blahobyt. A na čtenáře mám velkou prosbu. Buďte s námi. Myslete na nás v modlitbě. Nikdy to nebude tak, že pomůžeme všem, ale „Cokoliv jste učinili jednomu z nejposlednějších lidí, mně jste učinili...“. (Mt 25). ○

Stanové městečko poskytlo během nouzového stavu zázemí lidem bez domova, kteří by jinak museli zůstat na ulici. Mohli zde přenocovat, vysprchovat se, získat potravinovou pomoc. Městečko sloužilo 75 osobám.

Stanové městečko nahradily na konci dubna **hostely**. Během nouzového stavu nemohly poskytovat komerční ubytování, a tak nabídky své služby díky podpoře Magistrátu hl. m. Prahy lidem bez domova. Pražská Charita se podílela na provozu jednoho z nich.

Mukařovský DOMOV PRO SENIORY prošel DVOUMĚSÍČNÍ dobrovolnou karanténou

Od 16. března do 21. května držel Domov pro seniory kardinála Berana v Mukařově dobrovolnou karanténu. Dvanáctihodinové pracovní směny se proměnily na dvoutýdenní. Přísné opatření mělo jasný cíl. Ochránit seniory před nákazou koronavirem.

Jakmile se v obci Mukařov vyskytly první potvrzené případy nákazy koronaviru, rozhodl krizový štáb pražské Charity spolu s pracovníky domova o úplné karanténě. Dobrovolně se do ní přihlásili všichni pracovníci domova. „Průměrný věk našich seniorů je 88 let, nejstarší obyvatelce je 102 roků. Asi čtvrtina klientů je upoutána na lůžko. Dobře si uvědomujeme, že pečujeme o nejhroženější skupinu lidí“, vysvětluje ředitelka domova Alena Hanková.

IZOLACE POMOHLA PROTI STRACHU A NEJISTOTĚ

První dva týdny karantény byly podle ředitelky nejnáročnější. Do služby nastoupilo 5 pečovatelek, 1 zdravotní sestra a 4 pracovníci, kteří zajišťovali úklid, kuchyň, prádelnu a technické zázemí. Jedna pracovnice zůstala doma a dělala tzv. spojku – doručovala léky, potraviny a nejnnutnější nákupy. Věci nechávala na lavičce v bráně. Atmosféra ve společnosti byla plná strachu a obav, počty případů stoupaly a nikdo nevěděl, jak se situace vyvine.

Alena Hanková vzpomíná: „Většina našich klientů pama-

Do krizového chodu se ochotně zapojili všichni pracovníci. Nastoupili do práce po negativním výsledku testu vždy na čtrnáctidenní směnu. Někteří zůstávali i déle.

tuje 2. světovou válku a všechny hrůzy s ní spojené. Některé okolnosti jim to připomínaly – zákaz vycházení, omezení obchodů a restaurací, nejistota a bezmoc.“ Atmosféra ve společnosti byla plná strachu, počty případů stoupaly a nikdo nevěděl, jak se situace vyvine. Izolace dodávala seniorům v domově pocit bezpečí.

Vždy po dvou týdnech podstoupila nová směna pracovníků testy na koronavirus a teprve po negativním výsled-

ku testu nastoupila do práce. Dny v domově plynuly tak, jak jsou všichni zvyklí. Seniori se společně připravovali na Velikonoce. Společně oslavili 90. narozeniny jedné z obyvatel. Díky prostorné zahradě, která domov obklopuje, si užívali jarního sluníčka.

„*Izolace dodávala seniorům v domově pocit bezpečí.*“

Alena Hanková vzpomíná na jeden zážitek: „Jedna babička mě požádala, zda by zaměstnanci mohli po obědě přijít do jídelny, že by s námi obyvatelé domova chtěli mluvit. Bylo to v prvních čtrnácti dnech, a tak jsem přemítala, zda budou chtít vysvětlit nějaká nová opatření či nařízení, která v té době přibývala. Nebo že by byl nepovedený oběd? Ale když jsme se v jídelně shromáždili, tak nám seniori moc hezky poděkovali za všechnu péči v této nelehké době. Dostali jsme lahev vína a ještě nám zazpívali písničku. Jediné oko nezůstalo suché...“

Z POMOCI SENIORŮM během koronakrizy vzešla nová FARNÍ CHARITA

Při farnosti v pražských Čakovcích vznikla v dubnu nová farní charita. Osvědčila se během koronakrizy v pomoci seniorům a do budoucna má další konkrétní plány, jak prospět svému okolí.

Během pandemie koronaviru se do pomoci potřebným zapojilo mnoho dobrovolníků. V Čakovcích šli farníci roušky pro seniory v jejich městské části a zajišťovali i donášku nákupů a léků. „Byla jsem každý den v terénu a několikrát denně telefonicky kontaktovala seniory,“ vzpomíná Anna Steinová. Díky její iniciativě nezůstalo jen u dočasné pomoci. Ve farnosti působí jako pastorační asistentka a nyní se rozhodla zaměřit i na podporu sociálně potřebných. K 1. dubnu založila Farní charitu Praha Čakovice.

„Jedním z poslání církve je charitativní činnost a to je mi velmi blízké. Nedávno jsem četla v knížce Zázrak v Neratově, že Charita je viditelným znamením živé církve. Cítím potřebu pomáhat a být nablízku lidem, kteří pomoc potřebují,“ říká Anna Steinová a dodává: „Setkávám se s mnoha lidmi, kteří toto smýšlení mají také. Zatím nás je zhruba 15 dobrovolníků. Mám radost, že se lidé sami hlásí a nabízejí pomoc.“

BĚHEM STUDIÍ ORGANIZOVALA POMOC PRO PROGRAM ADOPCE NA DÁLKU*

Anna Steinová navazuje na předchozí spolupráci s Charitou: „Již během studia na zdra-

Anna Steinová se jako učitelka náboženství věnovala ve farnosti především dětem. Nyní jako pastorační asistentka a ředitelka nové farní Charity přibírá nové úkoly.

“*„Náš pan starosta je jedním z dobrovolníků naší Charity.“*

votnické škole jsem finančně podpořila program Adopce na dálku. Podařilo se mi dokonce sehnat pár lidí, kteří se do pomoci zapojili.“ Po škole pracovala jako sestra na dětském oddělení oční kliniky a poté v ambulanci zabývající se očními komplikacemi diabetiků. Mezitím vystudovala teologickou fakultu. Ve farnosti učí druhým rokem náboženství a od března působí jako pastorační asistent-

ka. „Mám ráda kontakt s lidmi a možnost spolupracovat na tom, aby se lidé cítili ve společnosti dobře. Prožívám u nás mnoho zajímavých akcí a mám radost, že o ně mají zájem i lidé, kteří do kostela běžně nechodí.“

PLÁNUJÍ BEZBARIÉROVÝ VSTUP DO KOSTELA I POMOC POTŘEBNÝM RODINÁM

Kromě dobrovolníků pomáhá ředitelce i místní obec. „Navázali jsme spolupráci s městskou částí. Náš pan starosta je dokonce jedním z našich dobrovolníků. I spolupráce se sociální pracovníci a příslušnými odbory nám moc pomáhá v začátcích našeho působení,“ pochvaluje si ředitelka, která má oporu nejen ve své rodině, ale také v duchovním správcí farnosti P. Stanislavu Górovi. Během koronakrizy získala pro svou činnost podporu donorů: „Velké poděkování patří Nadaci Karel Komárek Family Foundation, která nám poskytla grant na pomoc seniorům.“

Farní charita má pod vedením Anny Steinové konkrétní plány, jak v budoucnu prospět svému okolí: „Chceme se věnovat sociálnímu kontaktu se seniory. Chystáme se oslovit rodiny v nelehké sociální situaci a nabídnout pomoc z Tříkrálové sbírky. Plánujeme bezbariérový vstup do kostela, abychom umožnili vstup seniorům a lidem na vozíku, ale i rodičům s kočárky. Další oblastí je pomoc lidem bez domova, protože to je v Čakovcích aktuální téma.“

Čtyři NOVÉ SOCIÁLNÍ byty dostaly POŽEHNÁNÍ

V polovině srpna jsme slavnostně otevřeli nově zrekonstruovaný dům sociálního bydlení Fatima v Praze-Třeboradicích. Čtyři nové sociální byty požehnal biskupský vikář a prezident Arcidiecézní charity Praha P. Jan Balík.

Maminka sedmiletého Mirka a dvouleté Aničky, paní Milena, přišla o střechu nad hlavou kvůli manželově gamblerství. Exekutoři rodině zabavili veškerý majetek a matka s dětmi se náhle ocitla na ulici úplně bez peněz. Patří k prvním nájemníkům čtyř nových malometrážních bytů v sociálním bydlení Fatima.

Arcidiecézní charita Praha je vybudovala na Slaviborském náměstí v Praze-Třeboradicích za podpory evropských fondů a Magistrátu hlavního města Prahy. Významným partnerem se stala Městská část Praha Čakovice, která zchátralý dům přenechala Arcidiecézní charitě Praha do dlouhodobého pronájmu. Mohla se tak uskutečnit kompletní rekonstrukce domu i zahrady a čtyři bytové jednotky začaly od ledna 2020 sloužit prvním rodinám. Nové sociální byty jsou určeny především matkám s dětmi, které opouštějí azylové domy nebo jsou jinak sociálně oslabené.

SOCIÁLNÍ BYDLENÍ JE PRIORITOU

Slavnostní otevření sociálního bydlení Fatima proběhlo 12. srpna 2020. „Před rokem a půl tu stála ruina. V zahradě,

kde nyní stojíme, rostla vysoká tráva a spousta náletových dřevin,“ připomněl Stanislav Fiala z Arcidiecézní charity Praha, který rekonstrukci koordinoval.

„Měl jsem možnost vidět dům před začátkem stavby. Proměnit takovou zříceninu v krásný dům, který bude sloužit rodinám, obnáší mnoho práce. Děkuji proto panu řediteli Arcidiecézní charity Jaroslavu Němcovi a jeho spolupracovníkům,“ řekl Mons. Jan Balík. Poté pronesl děkovnou modlitbu a modlitbu za všechny současné a budoucí obyvatele domu. Dům včetně jeho zahrady, jednotlivé byty, společné prostory i zázemí domu poté požehnal.

„Sociálně znevýhodněným rodinám je nutné poskytnout nejen bydlení za dostupnou cenu, ale i podporu k tomu, aby si bydlení

dokázaly udržet. Maminky v sociálních bytech se proto pravidelně scházejí se sociálním pracovníkem. Mohou společně řešit, jak vyjít s rodinným rozpočtem, jak zvládat výchovu dětí nebo jak postupovat při jednání s úřady či při hledání práce,“ popisuje metodička Eva Hradečná. Náklady na sociální práci s nájemníky sociálních bytů a v případě potřeby i materiální pomoc hradí mj. výtěžek letošní Tříkrálové sbírky.

O tom, jak je dostupnost bydlení celospolečensky důležitá, svědčí i statistika Ministerstva pro místní rozvoj: Nejenže dvanáct tisíc lidí v Česku žije bez domova, ale přes třicet tisíc rodin v Česku obývá nouzové bydlení a osmnáct tisíc rodin rekreační objekty nezkolaudované pro bydlení.

Čtyři nové sociální byty pro maminky opouštějící azylové domy vybudovala pražská Charita v Praze-Třeboradicích. Objekt, jehož jméno odkazuje na záračné zjevení Panny Marie ve Fatimě, požehnal Mons. Jan Balík.

Domov svaté Rodiny je SKUTEČNÝM DOMOVEM

V Domově svaté Rodiny v pražských Petřinách a Liboci pečujeme o lidi s mentálním a kombinovaným postižením. Domov založila v roce 1991 sestra Akvinela. Ve stejném roce nastoupila do služby JANA DOČEKALOVÁ. V současné době řídí terapeutické dílny a sama vede dílnu výtvarnou.

✿ Co pro vás osobně Domov sv. Rodiny znamená? Spojila jste s ním téměř tři desetky let vašeho života...

Když se mně někdo zeptá, jak dlouho tu pracuji, obvykle se mi nevybaví počet let, ale kus životní cesty, ve které splývají roky, ale ne prožité zážitky. Domov pro mne byl a je asi nejvíce výzvou, která pramení z mojí zvědavosti.

✿ Když jste nastupovala, klienti byli ještě dětmi.

Začínala jsem s malou zkušeností z dobrovolnické praxe a četla jsem dostupnou odbornou literaturu, které bylo poskrovnu.

Zajímalo mě, jak a kde mohu být užitečná lidem s handicapem. A ve stejný čas scházel jeden sanitář do týmu v teprve týden otevřeném Domově sv. Rodiny. Takže jsem se prakticky ze dne na den ocitla, plna velkého nadšení a očekávání, tváří v tvář realitě: deseti chlapců a mužům s mentálním a kombinovaným postižením ve věku od 12 let. A také týmu mladých kolegů. Co nás spojovalo, bylo nadšení, elán, hodně energie a pramálo nebo žádná

zkušenost v práci s osobami s mentálním postižením.

“Zajímalo mě, jak a kde mohu být užitečná lidem s handicapem.”

✿ Jaký vztah máte ke klientům a jaký k jejich rodičům?

Každý den je důvod se s klienty zasmát a sdílet, byť drobnou, radost. Kromě toho jsou klienti dobrými učiteli s někdy, pravda,

netradičními výchovnými metodami. S řadou z nich se opravdu znám od jejich dětských let, vidím, kam se posunuli, a jsem ráda, že jsem při tom mohla být s nimi a třeba něčím přispět. Není tady smutno a nešťastno.

Rodiče nebo blízcí, kteří k nám doprovázejí svoje dítě nebo svého svěřence, se někdy omlouvají za to, že už jim docházejí síly a nemohou se dále starat. Přitom s nimi jejich syn či dcera prožili bohatý a naplněný život. To jim připomínám.

Nemám vždy příležitost každému z rodičů říci, jak obdivuji a vážím si toho, co svoje děti naučili a k čemu všemu jim dali příležitost. Moc dobře vím, že naučit některou z dovedností nebyla otázka několika opakování, ale možná několika set opakování.

Život v Domově sv. Rodiny běží téměř jako v běžné rodině. V každém bytě domova žije nanejvýš osm osob a členové domácnosti se podle svých možností podílejí na jejím chodu.

✿ Znála jste osobně zakladatelku – sestru Akvinelu. Jaká byla?

Měla jasnou vizi a neutuchající energii vnést do života Domova řád a směr, nejlépe vlastním příkladem. Na prvním místě byl klient, ale ne ve smyslu „ten ubohý“, který potřebuje naprosto ve všem pomáhat a musíme za něj udělat prakticky vše, ač sám umí leccos. Byli jsme vedeni a učili jsme se klienty zaměstnávat a dělat všechno s nimi. Tento přístup v Domově přetrvává dodnes.

“Obdivuji rodiče dětí s mentálním postižením. Vážím si toho, co děti naučili.”

✿ Jaké to bylo spolupracovat s takovou silnou osobností?

Na sestru Akvinelu vzpomínám jako na vitální, praktickou a pracovitou ženu, která se

Jana Dočkalová nastoupila do Domova sv. Rodiny v roce 1991. S řadou obyvatel se zná od jejich dětských let.

snažila vytvořit laskavé a důstojné zázemí pro ty, kteří ho potřebovali. A tam, kde věděla, že by našemu začínajícímu týmu pomohlo odborné vedení či rada, přizvala externí spolupracovníky, kteří nás pomalu seznamovali s problematikou našeho oboru. Ono to vždycky vypadalo nějak nenápadně, ale teď s odstupem času jsem pochopila, že to vlastně bylo – dnešním jazykem řečeno –

systematické vzdělávání. Takže jsem mohla vystudovat bakalářský i magisterský program.

Sestra Akvinela byla důsledná, ale ne pyšná, takže přijímala nové přístupy, pokud se nejednalo o pouhé experimentování. Byla ráda, když si s námi mohla i docela obyčejně promluvit a často jsme měli pocit, že je snad na více místech najednou.

Své PŘÁTELE vždycky ROZTANČÍ

Hudba, zpěv a tanec v Domově svaté Rodiny. O příjemné zážitky přijíždí obyvatele pravidelně obohatit hudebník FERRANTE ROVINELLI. Podle jména i místa narození Ital.

V Čechách žije už čtvrt století. „Zpívat jsem začal už v Itálii. V Česku jsem spolupracoval se slavnými zpěváky, jako je Michal David, založili jsme trio Damichi, napsal jsem pro ně písničky. Taky jsem psal pro Heidi Janků,“ popisuje svou kariéru. Jinak je také

provozovatelem restaurace. Pro obyvatele Domova svaté Rodiny zpívá a hraje už osm-

náct let. „Jsem za ně vděčný a mám je rád. Neplete se, oni dělají větší radost mně, než já jim. Někdy si ani neuvědomují svůj stav, ale posílají mi energii a jsou milí,“ říká zpěvák.

Po letech hudebních produkcí při besídkách i koncertech se netají tím, že mu někteří obyvatelé přirostli k srdci: „Hanička mě zbožňuje, ta je do mě zamilovaná. Mám blízko k Jardovi. On vždycky vytváří atmosféru hned na začátku, neváhá pozvat tanečnice na parket.“

Vyhlašujeme veřejnou sbírku na pomoc Bělorusku

CARITAS

MINSK

Arcidiecézní charita Praha připravuje v souvislosti s novou situací v Bělorusku další projekty pomoci. Navazuje tak na 17letou spolupráci s místními charitními partnery ve městech Vitebsk, Minsk, Mogilev, Grodno, Lyntupy a Braslav.

„Nyní je přes naši Charitu podporováno více než 400 chudých rodin. Současná situace však vyžaduje rozšíření pomoci i na další osoby a rodiny, které se nově ocitly v tíživé situaci,“ říká Jaroslav Němec, ředitel Arcidiecézní charity Praha.

Arcidiecézní charita Praha zřizuje pro tento účel celonárodní veřejnou sbírku (účet 749994/5500). Její výtěžek podpoří:

✿ osoby, které se ocitají v sociálně nebo zdravotně nepříznivé situaci

- ✿ rozvojové, humanitární a demokratizační projekty
- ✿ vzdělávání a posilování struktur místních neziskových organizací a organizací občanské společnosti

„Finanční prostředky budou směřovány k našim partnerským organizacím, které budou následně hradit přímou pomoc potřebným lidem a provozní, mzdové a investiční náklady související s výše uvedenými formami pomoci,“ upřesňuje Jaroslav Němec.

Arcidiecézní charita Praha spolu s Mons. Václavem Malým, Aniou Vybíralovou a dalšími osobnostmi zakládá česko-běloruský spolek (Spolek Česko 89 + Bělorusko 20), který umožní aktivně vstoupit do problematiky i dalším lidem. ○

**Veřejná sbírka
na pomoc Bělorusku:
749994/5500**

Je důležité vzít na vědomí, že Bělorusko je součástí Evropy. Je výzvou pro naši společnost podívat se nejen na západ, kde obdivujeme vyšší životní úroveň, ale umět se podívat i na východ. Patří to ke vzdělanosti a k rozhledu každého člověka, který se chce orientovat ve světě.

Děkuji Arcidiecézní charitě Praha za to, že v Bělorusku dlouhodobě pomáhá.

*Mons. Václav Malý,
pomocný biskup pražský,
spoluzakladatel Spolku Česko 89 + Bělorusko 20*

Běloruska Ania Vybíralová: ŽIVOT V ČESKU MI ROZŠÍŘIL OBZORY

ANIA VYBÍRALOVÁ pochází z Běloruska. Do Česka přijela před 14 lety díky demokratizačnímu projektu Arcidiecézní charity Praha. Spolu s tehdejšíím běloruským opozičním lídrem Alaksandrem Milinkievičem vybrala Charita osm běloruských studentů, kteří nemohli vystudovat ve své zemi, a umožnila jim vysokoškolská studia v Česku. Ania v Česku zůstala. Vdala se, je maminkou dvou dětí. Spoluzaložila Spolek Česko 89 + Bělorusko 20.

✳ Jak dlouho žijete v Česku?

Přijela jsem v roce 2006 díky Arcidiecézní charitě Praha a jejímu demokratizačnímu projektu. Spolu s dalšími sedmi studenty z Běloruska jsem tu mohla vystudovat vysokou školu. Byli jsme mladí a neuměli jsme česky. Lidé z Charity se o nás tenkrát kompletně postarali. Zařídili všechno, od dokladů, bydlení, přes roční jazykový kurz a přípravu na přijímací zkoušky, po podporu během celých studií. Ukázali nám, jak tady všechno funguje. Taková pomoc do začátků byla k nezaplacení.

✳ Byla jste vybrána do studijního projektu. Jak těžké bylo tenkrát odjet z Běloruska?

Umřela mi máma. Bylo to pro mě těžké období. Lidi v okolí mě buď litovali, nebo mě kritizovali. Víte, v Bělorusku musí

člověk dodržovat určité zvyky. Jednou jsem si třeba zapoměla vzít černou čelenku vyjadřující smutek. Nesmírně to pobouřilo. Bylo mi v tom prostředí dusno. Chtěla jsem pryč. Dokonce jsem se modlila, abych mohla odjet, nejlépe někam ještě dál než do Polska. A pak jsem se dozvěděla, že Arcidiecézní charita Praha vybírá v Bělorusku mladé lidi pro studium v Česku.

✳ Plánovala jste od začátku zůstat v Česku?

Kdepak. V Bělorusku mám dva bratry. Plánovala jsem, že se vrátím za rodinou a že budu pracovat v místní Charitě jako můj starší bratr (pozn. red.: P. Vitaliy Dobrolovich, dnes působí jako ředitel národní běloruské Charity). Později se ale ukázalo, že návrat domů by byl těžký. Do Česka jsem přišla hodně mladá. Během let jsem si tu vytvořila zázemí, které jsem v Bělorusku úmrtím rodičů ztratila. Starší bratři již měli svůj život, pomohli by, ale já již byla dospělá a chtěla dokázat něco sama. Navíc jsem měla v Česku přátele. Už jsem měla jiný pohled na život. Už jsem tam nezapadala. A pak jsem tady

potkala manžela. To bylo poslední zrnko na misku vah.

✳ V čem konkrétně se změnilo Vaše myšlení?

Život v Česku mi především rozšířil obzory. Žiju zde již dlouho, dospívala jsem tu, měla dobré vedení ze strany Arcidiecézní charity Praha, našla jsem si zde českého manžela. Přesto nepřestávám být Běloruskou, neztrácím kořeny, miluji svou rodnou zemi a chci, aby rodina, přátelé a spoluobčané žili nejen v lepších ekonomických podmínkách, ale ve svobodné zemi.

✳ Jak vnímáte současnou situaci v Bělorusku?

Bolí mě srdce za náš národ. Co se děje a co si prezident dovoluje k lidem. Na druhou stranu jsem ráda, že to konečně propuklo, že lidé konečně prohlédli. Věděli sice i dříve, že se dějí zvláštní věci. Třeba, že mizí lidé. Vždycky se to ale nějak utulalo. Lidé se báli ozvat. Nyní ale přetekl pohár.

✳ Odkud čerpáte informace o dění v Bělorusku?

Sleduji běloruská média včetně těch opozičních. Píšu si s přáteli, kteří v Bělorusku žijí. Sleduji jejich videa a články. Volám si s rodinou. Od bratra jsem se teď třeba dozvěděla o tom, že minského arcibiskupa zadrželi na hranicích, když se vracel z Polska. Důvod neoznámili. Prostě ho nepustili domů s tím, že má zákaz vstupu do země. ➤

Ania vystudovala vysokou školu v Česku díky demokratizačnímu projektu Arcidiecézní charity Praha.

✿ Podobá se podle Vás aktuální dění v Bělorusku české Sametové revoluci?

Dá se říct, že ano. Když se podíváme ještě o kousek dál do minulosti, vidíme příchod ruské armády, která vás přišla „osvobodit“ a přinesla okupaci. Myslím, že to u nás hrozí také. Lidé se bojí, že Rusko vstoupí na území Běloruska a potlačí opozici.

✿ Podílela jste se na založení Spolku Česko 89 + Bělorusko 20, který se bude věnovat pomoci v Bělorusku a lidem, kteří se ocitají v nouzi. Jak se vůbec v Bělorusku žije obyčejným lidem?

Vezměme třeba mou rodinu. Byli jsme tři děti, otec umřel a máma se o nás musela postarat sama. Bylo to složité. Šetřilo se. Z oblečení se kupovalo jen to nejnnutnější, jedny boty, jed-

ny kalhoty. O mámě ani nemluví, ta si nekoupila nikdy nic. A jídlo? Když jsme měli peníze, měla jsem zaplacené obědy ve škole. Občas jsme na ně neměli. Někteří kamarádi neměli ani doma co jíst, protože měli rodiče alkoholiky. Častokrát jsem jim dala svoji svačinu, když jsem ji zrovna měla. V Bělorusku je dodnes strašná bída. Spousta lidí žije v nuzných podmínkách.

✿ Co byste Bělorusku přála do budoucna?

Přeji běloruskému národu svobodu. Aby se lidé nebáli vyjádřit svůj názor, aby se mohli začít rozvíjet a podnikat, aby lidé nesesedli ve vězení jen proto, že se znelíbili. Cesta ke svobodě bude dlouhá a potrvá mnoho let. V Bělorusku žije spousta chytrých a schopných lidí. Věřím, že jednou nebudou mít důvod opouštět svou rodnou zem a stěhovat se do zahraničí.

Jak se pandemie koronaviru dotkla programu ADOPCE NA DÁLKU®

**Na nejčastější dotazy „adop-
tivních rodičů“ odpovídá
DAVID FLAK, ředitel Centra
zahraniční spolupráce.**

**✿ Jsou děti a jejich rodiny
zdravé?**

Za celou dobu trvání pandemie jsme měli nahlášen pouze jeden případ nákazy u studentky v Indii, v Bělorusku bylo několik rodin v karanténě, ale opakované výsledky nepotvrdily nakažení. Pevně

věříme, že se další případy neobjeví.

**✿ Jak se rodin dotkla
ochranná opatření?**

Velice špatná situace nastala v Indii i Africe, kde vlivem nouzových stavů a zákazů vycházení lidé přišli ze dne na den o možnost výdělku – většina rodičů našich dětí je totiž zaměstnána jako námezdní dělníci. V této souvislosti lze hovořit o humanitární pomoci, kdy jsme prioritně řešili nákup potravinových balíčků, aby takto postižené rodiny mohly překlenout krizové období. V Bělorusku byla situace poněkud

jiná – žádná oficiální epidemiologická opatření nebyla vyhlášena a vláda dlouhou dobu tvrdila, že virus v zemi vůbec není. Nicméně vitebská oblast, kde máme bezmála 400 dětí, patřila k nejhůře zasaženým. Lidé sami začali šít roušky a dodržovat sociální vzdálenost, uchylovali se dobrovolně do izolace. Nyní se situace zkomplikovala protesty po srpnových prezidentských volbách. Denně se tisíce lidí shromažďují na provládních i opozičních akcích a to se začalo projevat i na růstu nákazy, která už měla klesající tendenci.

✿ **Chodí „adoptované“ děti do školy?**

V Bělorusku se učilo během čtvrtého čtvrtletí (20. 4.–30. 5.), ačkoli do škol nastoupilo cca 40 % studentů. Nový školní rok začal 1. září, a to ve standardním režimu bez možnosti dálkového či individuálního studia.

Děti v Indii, Ugandě a Zambii do škol nechodí s výjimkou posledních ročníků, které skládají závěrečné zkoušky, a starších studentů. Zatím není jasný termín plošného otevření škol. Aktuální informace pravidelně zveřejňujeme na stránce www.praha.charita.cz/zahranici.

✿ **Jak jsou tedy využity finanční prostředky v programu Adopce na dálku®?**

Dětem hradíme školné se zhruba půlročním předstihem. Školy toto školné nevracely, poskytovaly dálkovou výuku. Studentům zajišťujeme studijní materiály k domácí výuce. V každé zemi jsme realizovali humanitární pomoc – nakoupili jsme ochranné prostředky, desinfekce, potravinové ba-

Studenti v Indii se věnují domácí výuce.

líčky. Plánujeme v distribuci materiální pomoci pokračovat, protože situace – hlavně v Indii, kde denně přibývá 75 tisíc infikovaných – nevypadá příliš optimisticky.

✿ **Mohu dítěti napsat dopis?**

Mezinárodní poštovní styk byl sice oficiálně obnoven, ale stále se potýkáme s problémy v jednotlivých destinacích. Pošta do/z Běloruska již chodí

Lidé v Ugandě ztratili zdroje obživy. Pomohla charitní potravinová pomoc.

bez problémů. Poštovní styk s Ugandou a Zambií není omezen. Česká pošta přijímá od konce dubna i zásilky do Indie, ale při zákazu mezinárodní letecké dopravy jsou (jsou-li vůbec) doručovány i s několikaměsíčním zpožděním. S ohledem na tyto negativní zkušenosti žádáme dárce o strpení se zasláním korespondence. Komunikace elektronickou cestou není bohužel s ohledem na technické a kapacitní možnosti našich partnerů možná.

✿ **Kdy mohu očekávat dopis od dítěte?**

Mezinárodní poštovní styk byl oficiálně obnoven, nicméně naše zahraniční partnerské organizace stále registrují problémy s odesláním pošty do zahraničí. India Post zásilky do zahraničí nepřijímá. Připravené „velikonoční“ dopisy tak nebyly odeslány z téměř žádné indické partnerské organizace, naopak běloruské dopisy a vysvědčení jsme již odeslali. Situaci řešíme a prosíme dárce o trpělivost. Zvažujeme možnost výjimečného odeslání elektronickou cestou, monitorujeme technické možnosti našich partnerů.

✿ **Můžu nějak pomoci? Jak je nyní u chudých rodin největší potřeba?**

Aktuálně řeší rodiny ekonomické obtíže spojené se ztrátou zaměstnání. Velmi nejasná je otázka znovuotevření škol v jednotlivých destinacích (kromě Běloruska). Naši pomoc v zahraničí v souvislosti s pandemií covid-19 můžete podpořit darem na účet 749011/5500, variabilní symbol 1919. Děkuje-
me! ○

Jak vaše DARY pomáhaly během KORONAKRIZE V ZAHRANIČÍ

V době nouzového stavu a nejistoty, jak se bude koronavirus šířit, byli čeští dárci ochotni pomáhat i v zahraničí. Nejchudším lidem v rozvojových zemích tak z pražské arcidiecézní Charity putovala pomoc ve výši bezmála dvou milionů korun.

Indie čelí nejen zdravotní, ale i humanitární krizi

✿ Indie patří k zemím, které jsou pandemií covid-19 nejvíce zasažené. Preventivní vládní opatření během dubna a května navíc omezila pohyb lidí a proměnila ze dne na den životy 1,3 miliard Indů. Izolace zasáhla nejvíce sociálně slabé, kteří jsou závislí na námezdní práci. „Čelíme nejen krizi zdravotní, ale zároveň krizi humanitární,“ znělo z dopisů od našich indických partnerů.

Rodiny přišly ze dne na den o příjmy a ocitly se bez jídla, léků a v případech těžšího průběhu nákazy také bez přístupu k lékařské péči. Vláda poskytla rýži a čočku nejchudším rodinám, které mají potvrzení o tom, že jsou jejich příjmy dlouhodobě pod hranicí chudoby. Potraviny ale stačily maximálně na dva týdny.

„Díky českým dárcům jsme mohli finančně podpořit 1 750 nejchudších rodin, jejichž dětem pomá-

Indie

háme v programu Adopce na dálku,“ říká Jaroslav Němec, ředitel Arcidiecézní charity Praha. „Pomoc směřovala do států Karnátaka, konkrétně do Honavaru, Mangalore, Shimoga a Gulbargy. Potravinové balíčky v hodnotě cca 500 Kč obsahují 10 kg rýže, 2 kg cukru, 2 kg mouky, 2 kg luštěnin, 1 litr oleje, čaj a koření.“ ○

Na distribuci potravinové pomoci v Ugandě dohlížela policie

✿ Přestože Uganda patří k zemím, kde celkové počty nakažených koronavirem zatím nejsou vysoké, vládou nařízená karanténa zkomplikovala místním lidem přístup k běžnému výdělku. Omezení volného pohybu a cestování zasáhlo množství malých řemesel a firem. Proto jsme už

v polovině května začali s distribucí základních potravin rodinám dětí z programu Adopce na dálku®, který v Ugandě funguje už téměř dvacet let. Mouku, rýži, fazole, sůl, cukr a dezinfekci dostalo v první fázi 270 rodin z programu.

Kromě toho se našim pracovníkům na místě podařilo vytipovat dalších 130 rodin mimo program, které se kvůli restrikcím spojeným s pandemií covid-19 ocitly v kritické životní situaci. Šlo především o seniory, nemocné, samoživitelky a osiřelé děti.

Samotná distribuce materiální pomoci proběhla dům od domu v souladu s vládními nařízeními o udržení sociálního odstupu. Vláda zajistila dohled policie k zabezpečení pořádku a vyloučení konfliktů, protože nedostatek potravin se dotkl téměř všech rodin v zemi. ○

Uganda

Pomoc se v Bělorusku dostala ke všem „adoptovaným“ rodinám

✿ Bělorusko bylo jednou ze zemí, která v souvislosti s covid-19 nepřijala plošná preventivní opatření. Desetitisíce Bělorusů podepsalo petici, která požadovala razantnější vládní reakci. V době, kdy křivky s počty nakažených strmě stouply téměř ve všech evropských zemích, a v době, kdy bylo italské zdravotnictví na pokraji kolapsu, v běloruském hlavním městě Minsku probíhala vojenská přehlídka k 75. výročí konce 2. světové války. Ve dvoukilometrové koloně pochodovaly téměř tři tisíce osob.

Bělorusové dobrovolně dodržovali sociální karanténu a nosili roušky. Jejich cena se v období pandemie zvedla cca 15krát a staly se nedostatkovým zbožím. Právě ochranné pomůcky a hygienické prostředky byly součástí pomoci, kterou jsme distribuovali sociálně potřebným rodinám v regionech Vitebsk, Glubokoe, Lyntu-

py, Pastavy a Braslav. Pomoc se dostala ke všem rodinám zapojeným do programu Adopce na dálku*.

Kvůli pandemii koronaviru se letos neuskutečnil tradiční ozdravný pobyt běloruských dětí v České republice. Omezen byl – nejen v Bělorusku, ale i v dalších zemích – písemný kontakt mezi dětmi a českými „adoptivními“ rodiči vzhledem k přerušení letecké dopravy a mezinárodní poštovní služby. ○

O situaci v Zambii nás informoval kolega Aleš, který zde s rodinou žije

✿ V Zambii se podle statistik nový typ koronaviru nešířil tak intenzivně jako v jiných státech. Faktem ale je, že se Zambie v přepočtu na jeden milion obyvatel řadila k zemím s nejnižší intenzitou testování.

Z místa dostáváme zprávy od Aleše Vacka, vedoucího naší zambijské mise, který zde s rodinou žije. Na společnost dopadly důsledky karantény stejně silně jako v zemích s vysokým výskytem viru. Města se navíc potýkala s každodenními výpadky elektrické energie.

Naše pomoc v Zambii probíhala ve dvou fázích. Nejprve jsme se zaměřili na hygienu. Všem „adoptovaným“ studentům z center v Solwezi, Mukonchi a Mpanshye jsme rozdali mýdla a roušky. Dětem i rodičům jsme zdůraznili nutnost důkladné hygieny. V další fázi jsme distribuovali potravinové balíčky. Každá rodina obdržela 10 kg kukuřičné mouky, 2 litry oleje, 1 kg soli, všechny děti navíc dostaly balení vitamínu C a přírodního multivitaminu moringy k posílení imunity. ○

Děkujeme všem dárcům,

kteří umožnili pomoc nejchudším rodinám v zahraničí. Pomohli jste v situaci, kdy lidem skutečně hrozil hlad. Dali jste jim nejen jídlo, ale velkou morální podporu. Ze zahraničí jsme dostali mnoho vřelých slov plných děků a vděčnosti. Lidé si uvědomovali, že ani v Evropě není situace lehká. O to víc si vážili velké podpory, kterou jsme jim jen díky vaší pomoci mohli poskytnout.

ADOPCE NA DÁLKU® píše další šťastné příběhy

Adopce na dálku® pomáhá již 27. rokem. Každý rok nyní opouštějí stovky absolventů svá studia, aby se osamostatnili a našli zaměstnání. Díky nabyté kvalifikaci se jim to daří. Přinášíme příběhy několika z nich.

Grace z Ugandy učí předškoláky svým vlastním příkladem

Uganda

✿ Grace z Ugandy je vesnickou učitelkou, jednou z tisíců. Přesto je její příběh výjimečný. Její rodiče měli tak málo peněz, že doma nebylo ani na jídlo. Grace musela vyrůstat u prarodičů. Jako mnoho jejich vrstevníků z vesnice by Grace nechodila do školy. Prav-

děpodobně by se brzy vdala, porodila hodně dětí, ale neměla by je čím nakrmit. Kruh chudoby by pokračoval dál a dál.

Grace ale dostala v životě velkou šanci. Byla vybrána do programu Adopce na dálku. Mohla vystudovat nejen zá-

kladní a střední školu, ale získala i kvalifikaci v oboru učitelství pro mateřské školy. Po celou dobu její studijní dráhy ji finančně podporovala dárkyně paní Hana. Povzbuzovala ji nejen svou podporou, ale i prostřednictvím dopisů, které si vyměňovaly.

Po absolvování školy se Grace ucházela o místo v Základní škole sv. Jana Nepomuckého, kterou ve vesničce Kitule založila Arcidiecézní charita Praha. Uspěla!

Grace se nyní věnuje dětem z chudých rodin. Mnohé z nich chodí do školky jen díky českým dárcům. Ráda s nimi sdílí svou životní zkušenost. Předškoláky připravuje na školní docházku a motivuje je k tomu, aby plně využili příležitosti, kterou v životě dostali. ○

Ivar z Běloruska studuje, cestuje, plní si své sny

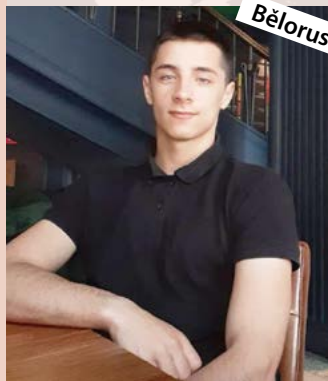
✿ Ivar vyrůstal v běloruském Grodně v sociálně slabé rodině. Matka samostatně vychovávala čtyři děti, ale po operaci páteře musela opustit práci. Nebylo dost peněz ani na školní uniformu, takže vrstevníci se chlapi posmívali.

Situace se změnila, když v roce 2010 Ivara a jeho rodinu začala podporovat paní Lenka z Ostravy. Po roce pak první přijel na prázdniny do Čech. Od té doby Ivar a jeho mladší

sestra Jolanta nejednou svou dárkyni navštívili.

Činnost programu Adopce na dálku® se pro chlapce stala příkladem. Přihlásil se k dobrovolnické službě v Charitě Grodno a sám se účastní různých dobročinných akcí. V dětství se chtěl stát programátorem, toužil po práci s počítači. Teď pracuje v prodejně s domácí technikou, navštěvuje rekvalifikační kurzy a postupně směřuje ke svému snu. ○

Bělorusko

Adopce na dálku® vzdělává zdravotníky. PRATHVI Z INDIE JE ZDRAVOTNÍ SESTROU

Indie

✿ Zdravotní školy jsou mezi „adoptovanými“ studenty oblíbené, protože s tímto vzděláním mohou získat dobrou práci v místních nemocnicích a zdravotních střediscích. Stovky bývalých studentů podporovaných z České republiky stály v první linii při zvládnání pandemie koronaviru.

Jednou z nich je Prathvi, která by bez pomoci české „adoptivní“ maminky, paní Marcely z Prahy 5, nedostudovala ani základní školu. Místní farář P. Benjamin Pinto si tehdy všiml potíží, s nimiž se denně potýkali rodiče tří malých holčiček. Otec pracoval jako dělník a sotva stačil uživit rodinu. Děti rostly a náklady na vzdělání se zvyšovaly, až se staly zcela neúnosnými. Navíc Prathvi, nejmladší

holčička, trpěla astmatickými záchvaty, což znamenalo další výdaje na její léčení.

Na pomoc přišla Adopce na dálku®. Prathvi vystudovala s vyznamenáním základní a střední školu a dostala se na prestižní vysokou zdravotnickou školu v Mangalore. Získala bakalářský diplom a stala se zdravotní sestrou.

Své „adoptivní“ mamince paní Marcelce, která jí ve studii podporovala čtrnáct let, Prathvi napsala: „*Sice se neznáme osobně, ale stala jste se pro mě Božím Andělem. Provázela jste mě během studii a jen díky Vaší podpoře teď jsem, kdo jsem. Slibuji, že se budu snažit vykouzlit chudým lidem úsměv na tváři, jako jste to kdysi udělala pro mě. Modlím se za Vás, ať Vám Pán Bůh žehná!*“ ○

Vincent ze Zambie má jako PRVNÍ Z RODINY nejen střední, ale i vyšší školu

✿ Vincent pochází z Mpanshye. Do programu Adopce na dálku® byl vybrán v roce 2008. Během středoškolského studia si uvědomil svoji touhu pracovat ve zdravotnictví. Přihlásil se na tříletou vyšší zdravotnickou školu a dnes pracuje jako zdravotní bratr.

Vincent nám napsal: „*Jako první z naší rodiny jsem ukončil střední školu. Přál bych si, abych vám mohl potřást rukou za vaši dlouhodobou podporu. Nyní, po ukončení zdravotní školy, jsem se stal nadějí pro svou rodinu a rád bych pomohl finančně své matce a svým sourozencům. Zachránili jste nás od bídy.*“ ○

Zambie

ŠKOLNÍ UNIFORMY zambijským „adoptovaným“ dětem ŠIJE PANÍ MAJORY

V programu Adopce na dálku® využíváme každou příležitost k podpoře místních drobných farmářů a podnikatelů. Nákup školních uniform je šance pro místní švadleny. Zambijské školáky obléká paní Majory, o které jsme psali v minulých vydáních Bulletinu.

„Když náš vzdělávací program v Zambii začínal, hledali jsme mezi místními ženami švadlenu, která by dětem ušila školní uniformy,“ vzpomíná Aleš Vacek. „Paní Majory je v okolí známá svou pilí a kvalitní prací. A tak jsme ji oslovili.“ Psal se rok 2009 a nikdo

Před začátkem školního roku se paní Majory se svým šicím strojem na čas přestěhuje z vesnice do Mukonchi, kde šije školákům nové uniformy.

Majory složila nejen závěrečné zkoušky na základní školu, ale absolvovala i středoškolské vzdělání. „S velikou vděčností děkuji pražské Charitě, že v Mukonchi působí a zahájila zde vzdělávací kurzy pro dospělé. Díky nim jsem našla odvahu vrátit se po dvaceti letech zpět do školy. Dě-

kuji pracovníkům centra Adopce na dálku® za jejich podporu, motivaci a také všem našim učitelům. Předali nám spoustu vědomostí. Pochopila jsem, jak je vzdělání důležité, otevírá nám oči a dává vědomosti o světě kolem nás, a tím nás mění k lepšímu.“ ○

tehdy netušil, že jde o začátek dlouholeté spolupráce.

Paní Majory se zájmem sledovala dění kolem programu Adopce na dálku®. Šití ji přivedlo do mnoha farností, kde dětem brala míry na uniformy a kde se setkávala s ženami, které se učily číst a psát: „Říkala jsem si, když mohou ony, proč ne já. Můj manžel souhlasil. A tak jsem se v roce 2014 přihlásila do vzdělávacích kurzů, které Charita pořádala.“

„Adoptovaná“ Vidya připravila dárkyni překvapení. DOJETÍM JÍ VHRKLY SLZY DO OČÍ

Skromná a dobrosrdečná žena, paní Jaroslava z Prahy, našla v podpoře chudých dětí z Indie své životní poslání. „Adoptovala“ na dálku 54 dívek a chlapců! Dlouho jsme přemýšleli, jak jí za její štědrot poděkovat. Až jsme přišli na toto překvapení.

Starší paní s velmi pohnutým životním osudem. Nikdy neměla na růžích ustláno. Složitá životní situace ve spojení s obrovskou vírou v Boha ji vedla k myšlence pomáhat potřebným, bezmocným a opuštěným. V Praze zdědila dům a ubytovala v něm postupně desítky lidí bez domova. Motivovala je k práci a dala jim šanci překlenout nejhorší životní období.

V ADOPTOVÁNÍ NA DÁLKU NAŠLA SVÉ POSLÁNÍ

Druhou vlnu své štědrosti nasměrovala paní Jaroslava do zahraničí k chudým dětem z rozvojových zemí. Zamilovala si Indii. Díky našemu projektu se seznámila se sestrou Marií Goretti a postupně od roku 2003 a v průběhu let „adoptovala“ 54 dětí. Zná osud každého z nich, má absolutní přehled o jejich studiu, úspěších i životních osudech. Tato žena je tak neskutečně štedrá, milující a oddaná! Peníze zděděné v restituci jí umožnily změnit život tolika vzdálených dětí.

Jak jí oplatit její neuvěřitelnou dobrotu? Odmítala jakékoli dárky a kvůli špatnému zdravotnímu stavu i pozvání na charitní akce. Při každé návštěvě kontaktní kanceláře nám vždy přinesla nějakou laskominu. Snažili jsme se vymyslet něco, co by jí opravdu potěšilo, něco osobního, výjimečného a zároveň spojeného s naším projektem.

PORTRÉT NA PAMÁTKU OD „ADOPTOVANÉ“ STUDENTKY

Při jedné z dalších návštěv mne napadlo dárkyni tajně vyfotografovat a společně s indickými partnery požádat některé z „jejích“ dětí, aby nakreslilo portrét dle zaslané předlohy. Našli jsme studentku Vidyu, kterou paní Jaroslava podporuje od roku 2017. Vidya již dvakrát ztratila dárce. Do třetice ale vše klaplo a díky paní Jaroslavě dívka příští rok dokončí svá bakalářská studia na Government

Paní Jaroslava dostala během návštěvy naší kontaktní kanceláře osobní dárek od „adoptované“ Vidyy.

Vidya z indického Honavaru je jednou z 54 studentek a studentů, které paní Jaroslava podpořila ve vzdělávání.

First Grade College v indickém Honavaru. Když obrázek z Indie dorazil, běžela jsem koupit rám a vše připravila k předání.

Paní Jaroslava dorazila jako obvykle do kontaktní kanceláře se svým seznamem dětí, které přišla tento měsíc zaplatit. Po tradičním povídání jsem předala naše překvapení. Podle slz v očích bylo vidět dojetí, které dárek vyvolal. Hned začala o dívce vyprávět s vřelostí a láskou, jako by to byla její vlastní dcera. Přála jsem si jedině. Aby tam Vidya mohla být v tu chvíli s námi.

Kamila Gelbičová, kontaktní kancelář Centra zahraniční spolupráce ○

VRACÍME NADĚJI LIDEM, kteří zažili válku

Zahara se vyučila švadlenou a ráda by v budoucnu vedla krejčovské kurzy pro další mladé lidi.

Dívka Zahara pochází ze severu Ugandy z kraje Gulu. Život se tady s lidmi nemazlí. Nízké úrody vinou sucha, všudypřítomná chudoba, vzpomínky lidí na povstaleckou Armádu božího odporu Josepha Konyho, která rekrutovala dětské vojáky a zasáhla tvrdě do života místních lidí.

Zahara je sirotek. Oba rodiče podlehlí HIV/AIDS. Dívku a její

sourozence si vzala do výchovy teta. Z početné rodiny se stala ještě početnější. Nebylo mnohdy ani na jídlo, natož na zdravotní péči či školné.

MLADÁ ŠVADLENA MÁ VELKÉ PLÁNY

Zahara měla ale štěstí. Díky podpoře programu Adopce na dálku[®] dokončila základní školu a vyučila se švadlenou. Do začátků dostala od svého českého dáorce dokonce šicí

stroj a látky. Nabízí svou práci v místní komunitě. Získala pravidelný výdělek a sebevědomí.

Mladá žena má plány do budoucna. Z výdělku si spoří, aby si mohla pořídit další šicí stroje a materiál. Chce vést kurzy šití pro další mladé lidi. Má touhu dál se vzdělávat a dozvědět se víc o módním designu.

BUDE POMÁHAT CHUDÝM DĚTEM

„Jsem šťastná,“ napsala nám Zahara. „Jsem vděčná. Dali jste mi vzdělání a příležitost začít pracovat. Děkuji za vaši pomoc a lásku. Kéž bych vám to mohla oplatit! Budu pomáhat potřebným dětem, až ušetřím nějaké peníze. Bůh vám žehnej.“

Zahařin příběh ovlivnil celé její okolí. Naše sociální pracovnice paní Grace z Gulu říká: *„Když se podívám na život Zahary a její rodiny dříve a dnes, je to obrovskou motivací pro moji práci. To, co Charita spolu se Zahařiným „adoptivním“ rodičem dokázali, naprosto proměnilo život celé rodiny. Jsem ráda, že jsem k tomu mohla malým dětem přispět a že mohu být součástí charitní rodiny.“* ○

V roce 1986 započal na severu Ugandy válečný konflikt, který po dvě dekády pustošil zemi a ničil lidské životy. Dnes zde již vládne mír, ale následky války přetrvávají.

V roce 2009 navázala pražská Charita spolupráci se severo-ugandskou diecézí Gulu. Dětem ze 150 chudých rodin zajistila vzdělání a zdravotní péči. Po jedenácti letech již mnozí ukončují studia a nacházejí pracovní uplatnění.

CHRISPUS MÁLEM VYHLADOVĚL K SMRTI. Lékaři z České nemocnice mu zachránili život

Chudoba, zaostalost a nevědomost rodičů jsou na ugandském venkově bohužel mnohdy příčinou vážných zdravotních komplikací u dětí. Čtrnáctiměsíční Chrispus se naštěstí včas dostal do České nemocnice v Buikwe.

Chrispus sse málem stal obětí toho, že je synem teprve dospívající dívky a nezaměstnaného otce. Rodina je velmi chudá, a tak maminka nemohla zaplatit předporodní vyšetření a vystavila tím sebe i své dítě komplikacím. Při porodu se navíc svěřila do rukou domorodé porodní báby, která neměla dostatečné vzdělání, ani vybavení, aby mohla tuto praxi vykonávat.

Při narození neměl Chrispus dostatečný příjem kyslíku do mozku. Porodní bába problém ani nerozpoznala. Důsledkem toho trpí Chrispus mozkovou obrnou, která se projevuje částečným ochrnutím.

PÉČI O DÍTĚ SVĚŘILI SOUSEDŮM

Chrispus byl opožděný ve vývoji, ale rodiče tomu nevěnovali pozornost. Maminka našla práci, a tak se tehdy o ročního Chrispuse začala starat babička. Po její smrti zůstávalo miminko během dne u sousedů. Nejenže mu chyběla láskyplná péče, ale nedostával ani dostatečnou výživu.

Jeho zdravotní stav se natolik zhoršil, že musel být přivezen do nemocnice. Doslova bojoval o život. Nebyl schopen jíst ani pít. Byl dehydrovaný

Lékařům se podařilo zachránit život malého Chrispuse, který se dostal do nemocnice silně podvyživený a zanedbaný.

a podvyživený, jeho tělo bylo oteklé. Když otoky pominuly, jeho váha se snížila ze sedmi na šest kilogramů. Nemohl hýbat rukama ani nohama, nemluvil a sotva kdy otevřel oči. Matka pro svého syna neměla ani žádné oblečení, a přestože byl již v péči lékařů, šance na přežití byla velmi malá.

LÉKAŘSKÁ PÉČE SPOLU S OSVĚTOU

Malý chlapeček začal dostávat speciální mléko. Matka se naučila, jak mléko připravovat, a prošla školením, jak se o své dítě dobře starat, jakou výživu mu připravovat a jak udržovat správnou hygienu.

Po prvním týdnu v nemocnici se začal Chrispusův stav

lepšit. Otoky se začaly zmenšovat a během druhého týdne zcela zmizely. Velkou nadějí pro matku i lékaře bylo, že chlapec začal projevovat zájem o své okolí – otevřel oči a začal pohybovat rukama i nohama.

AŤ VÁM BŮH ŽEHNÁ

„Děkuji vám za pomoc, už jsem nevěřila, že Chrispus bude žít. Ztratila jsem naději a málem jsem to vzdala, ale naštěstí nás přivedli k vám. Přestože jsem neměla žádné peníze na léčbu a nevěděla jsem, kde získat jídlo, pití, mýdlo a povlečení. Mockerát vám děkuji, ať vám Bůh žehná,“ říká dojatá maminka.

MIGRACE nic neřeší. Afriku čeká nelehký úkol zvýšit úroveň VZDĚLANOSTI OBYVATELSTVA

Požádali jsme o rozhovor emeritního velvyslance České republiky v Konžské demokratické republice (KDR), Konžské republice a ve Středoafričské republice dr. JANA FILIPENSKÉHO. Na svoji diplomatickou misi odjížděl s tím, že Charitě pomůže získat důvěryhodného partnera pro společné česko-konžské projekty. Jak s časovým odstupem jejich působení hodnotí?

*** Přibližte prosím čtenářům, jaký je život v Subsaharské Africe. Země, jako jsou Konžská demokratická republika, kde jste sloužil jako velvyslanec České republiky, nebo Zambie, jsou krásné země s velkým nerostným bohatstvím, přesto se řadí mezi nejchudší země světa. Co místní chudé lidi nejvíce trápí?**

Život v Subsaharské Africe je nesmírně těžký a náročný. Jsou to překrásné země oplývající nerostným bohatstvím všeho druhu. Řadí se mezi nejchudší země světa zejména proto,

že všudypřítomná korupce nahrává bezostyšným neokolonizátorům a vykořisťovatelům. Na obyvatele těchto zemí čeká nelehký úkol. Zvýšit úroveň vzdělanosti obyvatelstva, a tak zabezpečit spravedlivý zdravotní a sociální systém a také optimální využívání nerostného bohatství všeho druhu domácími obyvateli.

Je to nelehký úkol a spíše si myslím, že se jedná o proces, ve kterém si konečně musí obyvatelé Subsaharských zemí uvědomit, že migrace vlastně nic neřeší. Odejdou další, zpravidla zdraví, schopní a chytří lidé, a ti potom v zemi původu chybí.

*** Přitom každý vzdělaný člověk představuje pro svou**

komunitu velký potenciál. Vidíme to na absolventech našeho programu Adopce na dálku®. Měl jste během pobytu v KDR podobnou zkušenost?

Vzpomínám na svého asistenta Ing. Serge Yongo Landry. Je to Konžan, na kterého může být jeho země právem hrdá.

Bývalý ministrant v jezuitském kostele Nejsvětějšího srdce Ježíšova v hlavním městě KDR Kinshase, který vystudoval prestižní jezuitské gymnázium College boboto v Kinshase.

Pracuje na ministerstvu energetiky. Je poradcem biskupa diecéze Kikwit pro školství a energetiku.

“Korupce nahrává bezostyšným neokolonizátorům a vykořisťovatelům.”

Serge je skromný a pracovitý muž, který v Kinshase založil rodinu. Má dvě děti a vede velice skromný život. Je praktikující katolík. Vždy jsem na Konžanech obdivoval, jak si dokáží vždy v neděli obléci to nejlepší, co mají, a v dobré náladě být přítomni na nedělní mši svaté. Oni mají i ve vši skromnosti dobrou náladu a radost ze života. A to bychom se opravdu od nich mohli učit.

*** Jak je to dnes v Subsaharské Africe s přístupem ke vzdělání?**

V Konžské demokratické republice (bývalá belgická kolonie)

Dr. Filipenský s manželkou navštěvovali pravidelně děti ulice V Centru Ndako Ya Biso, které financovala Arcidiecézní charita Praha.

i v Konžské republice (bývalá francouzská kolonie) je vzdělání bezplatné. Je hrazeno státem. Platy učitelů jsou však tak zoufale malé (cca 40 USD/měs.), že nezbývá, než vybírat mezi rodiči tzv. contribution de parents (příspěvek rodičů), který činí cca 15-50 USD/měs. dle typu školy. Pro vícečetné rodiny není snadné zabezpečit takový příspěvek pro všechny děti.

Projekt Arcidiecézní charity Praha přichází tedy velice vhod zejména chudým rodinám s více dětmi. Příspěvek na dítě z ČR pak slouží zejména ke krytí příspěvku rodičů, k nákupu uniforem, knih a sešitů.

„Při vyhlášení samostatnosti bylo ve čtyřicetimilionovém Kongu jen 17 vysokoškolsky vzdělaných Konžanů.“

KDR má v současnosti cca 25 vysokých škol a universit. Řada z nich má pravidelně řadu hostujících profesorů z Evropy, z USA a z dalších rozvinutých zemí. Pomalu, ale jistě se tedy daří překonávat negativní efekt koloniálního panství Belgie. Belgičané zanechali totiž v nově vzniknuvší KDR ke dni liberalizace – 30. 6. 1960 – pouze 17 vysokoškolsky vzdělaných Konžanů! S ohledem na tehdejší počet obyvatel nově vznikající KDR, cca 40 milionů, je to pochopitelně výsměch tzv. evropské civilizace.

Důraz rozvinutých zemí musí být kladen na vzdělávání občanů subsaharských zemí v místě samém.

„Důraz rozvinutých zemí musí být kladen na vzdělávání občanů subsaharských zemí v místě samém,“ říká emeritní velvyslanec v KDR dr. Jan Filipenský.

Princip vzdělávacích stipendií v různých rozvinutých zemích, včetně ČR, má sice svoje místo, ale pouze v oblasti krátkodobého postgraduálního vzdělávání, a to zejména v komunikačním jazyku – zpravidla angličtině nebo francouzštině. V takovém případě nedochází k jinak známému efektu, že zahraniční studenti z rozvíjejících se zemí zůstávají po ukončení studia v rozvinutých zemích (v průměru 70–80%) a skutečně zabezpečí transfer vzdělanosti a studijních návyků do země původu.

✿ Naši Charitě jste významně pomohl navázat spolupráci s konžskými partnery, z níž potom vzešly užitečné projekty, jako byla stavba Střední školy sv. Kristýny, podpora centra Ndako Ya Bisu pro děti z ulice a samozřejmě program Adopce na dálku. Jak tyto projekty hodnotíte?

Všechny tyto velice úspěšné projekty hodnotím nanejvýš

pozitivně. Znamenaly a dodnes pro mne znamenají (moje diplomatická mise v Subsaharské Africe skončila v roce 2009) veliké zadostiučinění a obrovskou radost.

Vždyť do programu Adopce na dálku bylo v KDR v té době zařazeno na 400 dětí a do projektu Střední školy sv. Kristýny cca 200 dětí, které takto získaly přístup ke kvalitnímu vzdělání.

Peníze od českých dárců pomohly při realizaci těchto projektů a myslím, že nemohly být vynaloženy lépe.

✿ Čím Vás pobyt v Africe nejvíc ovlivnil? Změnila tato životní zkušenost nějak Vaše názory, hodnoty a pohled na svět?

Pobyt v Africe ovlivní každého. Ani já a ani moje manželka jsme nebyli výjimkou. Člověk si znovu a znovu uvědomuje, jak rozdílné jsou podmínky pro život u nás a v zemích Subsaharské Afriky. Mám na mysli zejména životní úroveň, ➤

KDR oplývá nerostným bohatstvím i krásnou přírodou. Vyhledávanou přírodní zajímavostí jsou vodopády Zongo tvořené řekou padající z 65 metrů vysokého srázu.

► úroveň zdravotního a sociálního zabezpečení a možnost vzdělávání. To vše nutí člověka k obrovské míře pokory.

Také si vždy znovu a znovu uvědomujete ten obrovský potenciál, který dřímá v Afričanech. Jsou to velice inteligentní a nadaní lidé, v řadě případů s množstvím talentů pro různé typy umění. Opět se mi tedy vrací myšlenka, že klíčem k budoucnosti Subsaharské Afriky je zejména vzdělání v místě původu.

Nerostné bohatství všeho druhu v těchto zemích není jejich prokletím, jak se někdy říká a píše. Je to naopak obrovská šance pro budoucnost. Ovšem za předpokladu, že nejenom bývalé koloniální mocnosti (zejména Portugalsko, Španělsko, Belgie, Nizozemsko, Velká Británie, Francie), ale také USA, Izrael, Čína, Kanada, Austrálie a další začnou obchodovat a jednat s těmito

zeměmi naprosto férově a bez jakéhokoli náznaku neokolonialismu.

Nejvíce mi chybí Afričané. Zamiloval jsem si je a mám pro ně slabost. Myslím, že Afrika bude ještě mít světu co říci.

*** Co byste vzkázal českým dárcům, kteří pomáhají těm nejpotřebnějším lidem v zemích, jako je Uganda, Zambie či právě KDR, která je vám blízká? Má tato pomoc smysl?**

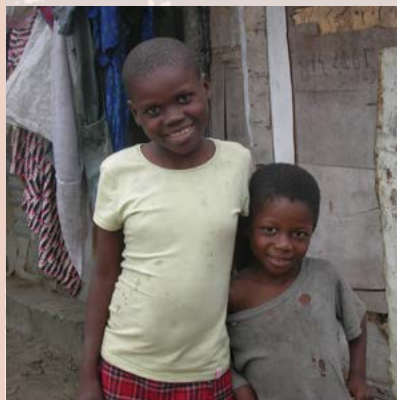
Nebojte se prosím! Projekt Adoptce na dálku je férový a snad nejefektivnější, jaký vůbec znám. Opravdu lze takto pomáhat lidem v Africe a v ostatních rozvíjejících se zemích světa. Systematicky, cílevědomě a velice efektivně.

Vaše pomoc má smysl, i když je jenom kapkou v moři. Je skvěle zacílena a vše se děje také s požehnáním Božím. A to považují za zásadně důležité.

Navíc lidé, kteří zakusí laskavý dotek vašich štedrých dárcovských rukou z daleké České republiky, budou již navždy mít k naší zemi, k naší kultuře a k našim lidem notnou dávku jisté afinity.

Také si často vzpomínám na situaci, kdy tehdejší prezident KDR Joseph Kabila Kabange rozhodl o tom, že hydroelektrárnu ZONGO I opraví ČR – tehdy se jednalo o ČKD Blansko Engineering a. s. V KDR je v ústavě zakotven prezidentský systém – tedy jinými slovy – takové rozhodnutí prezidenta republiky je v podstatě zákonem.

Měl jsem obrovskou radost a zeptal jsem se jej: „*Excelence, proč právě nám Čechům věříte a dáváte nám takovou šanci?*“ Jeho odpověď jsem si zapamatoval: „*Protože vy nemáte za sebou žádnou koloniální minulost!*“ ○

Vzdělání je v KDR bezplatné. Platy učitelů jsou však tak zoufale malé, že nezbyvá, než vybírat mezi rodiči příspěvek, obvykle ve výši 15-50 USD měsíčně.